

UITVOGELEN

Dit is de lesbrief 'Uitvogelen' bij de voorstelling 'Herman, we have een probleem' van de Hermannen. Zoals je ziet is deze op een oud stuk vliegtuig gedrukt in het kader van hergebruik. Mocht je toch de neiging hebben deze 30 keer uit te willen printen... niet doen, je printer loopt geheid vast. Maar speciaal daarom hebben we het wel extra makkelijk gemaakt: alle opdrachten worden online door onszelf, de Hermannen, ingeleid. De linkjes naar de youtube filmpjes staan bij de opdrachten. Een kwestie van klikken.

Over de lesbrief

Uiteraard staat in deze lesbrief ook een korte beschrijving van de opdracht, suggesties over hoe de opdracht te maken is, voorbeelden en de benodigdheden. Wat wij in ieder geval heel belangrijk vinden is dat de opdrachten leuk, leerzaam en creatief zijn en dat de leerlingen vooral zélf dingen kunnen verzinnen. Om lekker te kunnen 'uitvogelen' moet je een beetje eigenwijs zijn en vrij kunnen denken om tot nieuwe oplossingen of inzichten te komen.

De lesbrief kan vooraf aan de voorstelling worden behandeld. Echter, omdat we de opdrachten zelf inleiden, adviseren wij om de lesbrief ná de voorstelling te behandelen omdat de leerlingen ons dan al kennen.

Het zijn losse opdrachten en het staat vrij om te kiezen hoeveel of welke opdrachten je doet. Je kan dus de opdrachten ook als een à la carte menu samenstellen. En wie weet, misschien heb jij zelf ook nog wel een paar interessante en leuke aanvullingen.

Het startpunt voor het maken van deze voorstelling

Naast het spelen van de Hermannen, geven David Meijer en Jantijn Prins les op verschillende scholen door heel Nederland. Dat doen ze al ruim 15 jaar. De laatste jaren zien ze dat leerlingen zoekende zijn hoe ze het beste kunnen leren. Dat heeft alles te maken met de veranderende wereld, zowel op sociaal als op technologisch vlak. De sociale druk van de huidige maatschappij creëert een wereld van winnaars en verliezers waar bijna niks tussenin zit. Je moet zo hoog, goed en snel mogelijk presteren wil je meetellen. Bovendien is alles zichtbaar geworden door social media. Op technologische vlak verandert er zoveel, dat zelfs het onderwijs moeite heeft om het bij te houden. Het lijkt wel of alles steeds sneller moet omdat het nu eenmaal kan. Maar is dat ook het beste? Hoewel 'een snelle oplossing' voor een probleem suggereert dat het de goede kant op gaat, wil het nog niet zeggen dat deze oplossing ook de beste is. Soms gaat het ten koste van iets of iemand anders en de snelste oplossing is misschien ook niet altijd de mooiste. Door social media lijkt het of alles snel kan en bereikbaar is. Maar zelfs iemand die barst van het talent moet veel tijd en energie steken in dat talent om het te kunnen ontwikkelen. En dan moet je ook nog blij zijn met het talent dat je hebt en het leuk vinden om er keihard aan te werken. Je zou maar heel goed kunnen voetballen, maar niks aan voetballen vinden... Stel dat Cristiano Ronaldo voetbal helemaal niet leuk had gevonden, dan had hij er ook nooit zo hard voor getraind, was hij nooit zo goed geworden, had niemand hem gekend en was Portugal ook niet Europees Kampioen geworden in 2016.

Om goed om te kunnen gaan met deze prestatiedruk en leerlingen klaar te stomen voor de toekomst, is het belangrijk om inzicht te krijgen in het proces van leren. Ook het aanleren van specifieke skills en executieve functies zijn hierbij belangrijk.

Over de voorstelling

De voorstelling gaat over groot dromen, over het oplossen van problemen en over wat je er daarvoor over hebt: een plan maken, stapje voor stapje werken, de lat hoog leggen maar wel met bereikbare tussendoelen, een goede (groei)mindset creëren, open staan voor hulp van anderen, hulp durven vragen, onderzoeken, out of the box denken, geduld hebben, doorzettingsvermogen kweken, leren omgaan met tegenslag en teleurstelling (falen is een leermoment), herhalen en trainen, niet te snel tevreden zijn, niet kiezen voor het snelste resultaat maar kiezen voor het beste resultaat, jezelf laten verrassen door iets positiefs waar je misschien helemaal niet naar op zoek was (serendipiteit). Zonder bovenstaande had de mens nooit geleerd om bijvoorbeeld te vliegen. Of skateboarden. Of überhaupt leren.

Over de Hermannen

Het duo de Hermannen is een initiatief van de twee theatermakers David Meijer en Jantijn Prins die ruim 10 jaar langs de theaters in Nederland hebben getoerd met het cabaret-collectief Oeloek. De humor en de creativiteit is behouden en er is een urgent maatschappelijk thema aan toegevoegd. De eerste voorstelling, de Hermannosaurus Rex, gaat over duurzaamheid, is al ruim 200 keer gespeeld en speelt nog steeds.

Bronmateriaal:

Executieve functies

<https://wij-leren.nl/executieve-functies.php>

Filmpje over Executieve functies

<https://www.youtube.com/watch?v=pMM75qEmmoE>

Boek over executieve functies in de klas

<https://wij-leren.nl/executieve-functies-in-de-klas.php>

Boek over talentontwikkeling

<https://www.bol.com/nl/nl/p/de-talentformule/9300000039806471/>
(Met adviezen van David Meijer)

Ted talks over proces van leren

Teaching Methods for Inspiring the Students of the Future - Over nieuwe leerprocessen
<https://www.youtube.com/watch?v=UCFg9bcW7Bk>

How skateboarding became my best teacher - skateboarden als manier van leren
<https://www.youtube.com/watch?v=8QG5jGgtoDo>

On getting up - over vallen en opstaan
<https://www.youtube.com/watch?v=DBbmNAZWq-E>

Lessons In Theatre That Have Nothing to Do With Acting - Levenslessen
<https://www.youtube.com/watch?v=IBsIHZRA2ho>

Art educations - over creativiteit
https://www.youtube.com/watch?v=CRJ1jX27_E8

Inleiding: de geschiedenis van het Vliegen.

In onderstaand filmpje vertellen de Hermanen in vogelvlucht de geschiedenis van het vliegen. In de theaterversie van 'Herman, we have een probleem' zit deze scène in de voorstelling. In de schoolversie is het onderdeel van de lesbrief.

Opdracht 1: DE HERMANNEN VLIEGEN EN RUIMTE QUIZ

De Hermannen hebben een quiz met 10 vragen over vliegen en de ruimte. Het eerste filmpje is de quiz zelf, in het tweede filmpje geven ze de antwoorden.

Benodigheden: een papier en een potlood/pen. De leerlingen moet de antwoorden van 10 meerkeuzevragen op een blaadje kunnen schrijven.

Opdracht 2: Raket knutselen

Maak je eigen vliegtuig van (knutsel) spullen om je heen. Denk aan lege flessen, lege pakken melk, karton, toilettrolletjes, etc. Wees creatief, het hoeft niet perse echt te kunnen vliegen.

Vervolgopdracht middenbouw en bovenbouw: (experiment)

Maak van een petfles, een kurk, een ventiel, een fietspomp, water en eventueel karton of een kratje een werkende raket op basis van luchtdruk. In onderstaande filmpjes wordt uitgelegd hoe je het moet maken.

Opdracht 3: Vliegtuigje vouwen

Vliegen is op de een of andere manier een wens die in de genen van de mens verstopt zit. Door je ouders word je de lucht in gegooid, je speelde op een pleintje alsof je kon vliegen. Er zijn films waarin mensen kunnen vliegen, zoals Peter Pan. We dromen er zelfs over. En wat doen we met een velletje papier als we geen zin hebben om iets te schrijven of er een tekening op te maken? Precies, we vouwen er een vliegtuig van. Er zijn zelfs jaarlijkse kampioenschappen vliegtuigvouwen. Wie vouwt het vliegtuig dat het verste vliegt? In onderstaand filmpje leggen de Hermannen uit, hoe je een vliegtuig moet vouwen. De klas kan meedoen.

Vervolgopdracht (overdacht)

Leer het vouwen van een vliegtuig aan de rest van de klas! De leerling kent een vouwvliegtuig uit het hoofd of zoekt op internet zelf een vouwvliegtuig op. Alle leerlingen doen een wedstrijd op het plein. Welk vliegtuig komt het verst? Degene die wint mag het ontwerp, het vouwen, aan de rest van de klas aanleren.

Variatie in groepjes (4 of 5)

Elk groepje gaat op zoek naar het beste vouwvliegtuigje. Met dit ontwerp gaan ze de strijd aan met de andere groepjes. Het groepje met het beste vliegtuigje, het vliegtuigje dat op het schoolplein het verst komt, mag de andere groepjes het vouwen aanleren. Eventueel zouden de leerlingen nog met een eindwedstrijd kunnen afsluiten: het speelveld is dan immers gelijk omdat iedereen hetzelfde ontwerp vouwvliegtuigje heeft.

Opdracht 4: De Willem Wever doorgever

De mens is vanuit nature een nieuwsgierig wezen: we willen weten hoe dingen werken, waar het vandaan komt en wie het heeft verzonnen. In onderstaand filmpje vertelt één van de Hermannen hoe een luchtballon werkt en hoe je die kan besturen. Aan het einde geven ze de opdracht dat de leerlingen nu zelf aan de slag gaan. Heb je nou altijd al iets willen weten, zoek het dan uit!

Vervolgopdracht (uitzoeken en presenteren)

*Deel 1. Verdeel de klas in groepjes. Elk groepje mag een (uitzoek)vraag verzinnen. Dit mag iets zijn wat iemand uit het groepje al weet of wat niemand uit het groepje weet. Dit mag over van alles gaan: Wanneer is toiletpapier uitgevonden, wie vond het skateboard uit, hoe werkt een achtbaan?
(Max 15 min)*

*Deel 2. De groepjes presenteren de vragen. Vervolgens worden deze vragen doorgegeven aan een ander groepje. Dan kan simpel: Groepje 1 geeft de vraag aan groepje 2, Groepje 2 aan groepje 3, enz. Het kan ook door middel van loodjes trekken. Nu is het de bedoeling dat de groepjes het antwoord op de vraag gaan uitzoeken. Ze kunnen bijvoorbeeld gebruik maken van internet.
(max 20 min)*

*Deel 3. De opdracht sluit af met een presentatie van elk groepje.
(Max 25 min totaal)*

Je kan eventueel een aflevering van Willem Wever laten zien als voorbeeld:

Opdracht 5: het beste idee van de klas

Elk jaar wordt er wel iets nieuws uitgevonden dat het leven makkelijker maakt of plezier geeft. Van de vaatwasmachine tot de Nintendo switch. Het begint altijd met een fantasievol idee wat misschien nog helemaal niet kan. In de onderstaand filmpje heeft een van de Hermannen ook iets nieuws bedacht.

Vervolgopdracht

Deel 1. Verdeel de klas in groepjes. Elk groepje mag iets nieuws verzinnen, een uitvinding. Het mag van alles zijn: iets wat het leven makkelijker maakt of leuker. iets wat handig is voor reizen of voor school. iets wat nuttig is voor mens en natuur of iets wat goed is voor het milieu.

Deel 2. Teken, knutsel, verzin een pakkende naam en presenteer het als een echt enthousiast team aan de klas. Er kan zelfs eventueel daarna gestemd worden op wie het beste idee van de klas heeft.

Voorbeeld:

<https://www.youtube.com/watch?v=Dysk9Gu5kmE>

Opdracht 6: Zie wat ik kan!

Elke leerling in de klas kan wel iets. Misschien wel iets heel goed. Iets wat de leerling van nature al een beetje kon of iets waar de leerling eventueel jaren voor heeft geoefend. Dat kan iets zijn van een gek geluidje maken tot een instrument bespelen, van een lied zingen tot skateboarden. Maar hoe heeft deze leerling dat geleerd en hoe lang heeft deze leerling er over gedaan? In het onderstaande filmpje leert de ene Herman de andere Herman aan hoe je kan beatboxen.

Vervolgopdracht (presentatie en nagesprek):

Leer je klas iets aan wat jij (heel goed) kan: striptekenen, de houdgreep, een lied zingen, een instrument bespelen, skateboarden, een goocheltruc

Nagesprek: kunnen ze het snel? Of hebben ze er tijd, geduld en aandacht voor nodig? Hoe lang moet je oefenen?

Opdracht 7: Rappen

In de voorstelling zit de rap 'Ik heb echt geen idee'. Dit lied gaat over allemaal dingen die je niet weet.

Opdracht:

De leerlingen verzinnen zelf een rap met dingen die ze nog niet weten en zetten zo met elkaar een eigen rap in elkaar. De opdracht wordt gegeven en uitgelegd door de Hermannen in het filmpje. De instrumentale versie van de Hermannen, dat is de beat zonder de tekst, zit in het tweede filmpje.